Lietas arhīva Nr. A42-02472-17/19
ECLI:LV:ADRJRIT:2017:1207.A420372114.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2017.gada 7.decembrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente A.Putniņa, tiesnese D.Lubāne un tiesnesis R.Dončenko,

piedaloties pieteicējas SIA „Doma" likumiskajam pārstāvim /pers. C/ un pilnvarotajam pārstāvim zvērinātam advokātam Edgaram Štālam, atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Iepirkumu uzraudzības biroja pilnvarotajai pārstāvei /pers. A/ un VAS „Ceļu satiksmes drošības direkcija" pilnvarotajiem pārstāvjiem zvērinātai advokātei Mārai Stabulniecei, /pers. B/ un /pers. D/, trešās personas SIA „Reck" pilnvarotajiem pārstāvjiem /pers. E/ un /pers. F/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz pieteicējas SIA „Doma" pieteikumu daļā par Iepirkumu uzraudzības biroja 2014.gada 19.septembra lēmuma Nr.4.1.3/2806 atzīšanu par prettiesisku daļā, kurā atstāts bez izskatīšanas SIA „Doma" iesniegums par piedāvājumu iesniegšanas termiņu, un par VAS „Ceļu satiksmes drošības direkcija" un SIA „Reck" 2014.gada 8.oktobrī noslēgtā iepirkuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu.

Aprakstošā daļa

[1] VAS „Ceļu satiksmes drošības direkcija" (turpmāk – pasūtītāja) 2014.gada 4.jūlijā izsludināja atklātu konkursu „Transportlīdzekļu ātruma mērīšanas stacionāro tehnisko līdzekļu piegāde, uzstādīšana un darbības nodrošināšana" (identifikācijas Nr.CSDD 2014/32) (turpmāk – iepirkums).

Atbilstoši iepirkuma nolikumam (*lietas 1.sējuma 155.–230.lapa*) piedāvājumi iesniedzami līdz 2014.gada 19.augusta plkst.10:00, kad attiecīgi tiek veikta piedāvājumu atvēršana.

A r 2014.gada 15.augusta iepirkuma komisijas sēdē apstiprinātajiem (*lietas 1.sējuma 231.–232.lapa*) un publicētajiem (*sk. https://pvs.iub.gov.lv/show/372013, aplūkots 2017.gada 13.oktobrī*) nolikuma grozījumiem cita starpā piedāvājumu iesniegšanas termiņš pagarināts līdz 2014.gada 26.augustam, savukārt ar 2014.gada 22.augusta sēdē apstiprinātajiem grozījumiem (*lietas 1.sējuma 233.–238.lapa*), par kuru veikšanu paziņojums biroja mājaslapā publicēts 2014.gada 25.augustā (*sk. https://pvs.iub.gov.lv/show/372784, aplūkots 2017.gada 13.oktobrī*), – līdz 2014.gada 18.septembrim.

[2] Sākotnēji pieteicēja SIA „Doma", uzskatot, ka ātruma mērīšanas ierīcēm izvirzītās tehniskās prasības ir pārmērīgas un nepamatoti ierobežo konkurenci iepirkumā, 2014.gada 8.augustā apstrīdēja iepirkuma nolikumā ietvertās prasības Iepirkumu uzraudzības birojā (turpmāk – birojs). Apstrīdēšanas iesnieguma izskatīšanas procesā pieteicēja iesniedza iesnieguma papildinājumus, apstrīdot pasūtītājas iepirkuma nolikumā noteikto piedāvājuma atvēršanas termiņu (2014.gada 26.augusts), kas ir pretrunā ar Publisko iepirkumu likuma 83.panta 5.[1]daļā (*šeit un turpmāk likuma normas, kas bija spēkā iepirkuma norises laikā*) noteikto, ka piedāvājumu atvēršana ir atceļama, ja par attiecīgo iepirkuma procedūru ir iesniegts iesniegums par iepirkuma procedūras dokumentācijā iekļautajām prasībām.

Ar biroja 2014.gada 12.septembra lēmumu Nr. 4-1.2/14-258/2 (*lietas 1.sējuma 57.–84.lapa*) nolemts atļaut pasūtītājai turpināt iepirkumu un attiecīgi slēgt iepirkuma līgumu, kā arī atstāt spēkā iepirkuma dokumentācijā noteiktās prasības. Attiecībā uz pieteicējas iebildumiem par piedāvājuma atvēršanas termiņu birojs norādījis, ka pasūtītāja 2014.gada 25.augustā ir veikusi grozījumus iepirkuma nolikumā, vienlaikus pagarinot piedāvājumu iesniegšanas termiņu līdz 2014.gada 18.septembrim. Attiecīgi birojs šajā daļā iesniegumu atstājis bez izskatīšanas, ievērojot to, ka pēc būtības pieteicējas interešu aizskārums ir novērsts līdz ar piedāvājuma iesniegšanas termiņa pagarinājumu.

[3] Piedāvājuma iesniegšanai noteiktajā termiņā pieteicēja iesniedza piedāvājumu iepirkumā (*lietas 2.sējuma 24.–25.lapa*).

Vienlaikus 2014.gada 18.septembrī pieteicēja iesniedza sūdzību birojā, lūdzot aizliegt slēgt iepirkuma līgumu, uzlikt par pienākumu mainīt iepirkuma piedāvājumu iesniegšanas un atvēršanas sēdes datumu un laiku, savukārt, ja iepirkumā iesniegtie piedāvājumi jau ir atvērti, – pārtraukt iepirkuma procedūru (*lietas 1.sējuma 85.–88.lapa*).

Birojs, pamatojoties uz Publisko iepirkumu likuma 83.[1]panta pirmās daļas 3.punktu, ar 2014.gada 19.septembra lēmumu Nr.4.1.3/2806 (*lietas 1.sējuma 90.–92.lapa*) atstāja pieteicējas 2014.gada 18.septembra iesniegumu bez izskatīšanas. Lēmumā tostarp norādīts, ka piedāvājumu iesniegšanas termiņa pagarinājums nav uzskatāms par Publisko iepirkumu likuma 29.panta trešajā daļā minētajiem grozījumiem iepirkumu procedūras dokumentos, proti, konkrētajā gadījumā piemērojams Publisko iepirkumu likuma 29.panta septītās daļas regulējums.

[4] Pasūtītāja 2014.gada 8.oktobrī pieņēma lēmumu par iepirkuma rezultātiem (*lietas 1.sējuma 135.–140.lapa*) un tajā pašā dienā ar iepirkuma uzvarētāju SIA „Reck" noslēdza iepirkuma līgumu Nr.01-ZZ/767 (*lietas 1.sējuma 109.–115.lapa*).

Atbilstoši līguma noteikumiem līguma priekšmets ir jaunu, nelietotu transportlīdzekļu ātruma mērīšanas stacionāro tehnisko līdzekļu (16 iekārtas) piegāde, uzstādīšana, nodošana ekspluatācijā un darbības nodrošināšana (uzturēšana) piecu gadu periodā pēc iekārtu nodošanas ekspluatācijā (līguma 1.1., 1.2. un 1.5.3.punkts).

[5] Pieteicēja vērsās ar pieteikumu tiesā, lūdzot atzīt par prettiesisku biroja 2014.gada 12.septembra lēmumu Nr.4-1.2/14-258/2 un 2014.gada 19.septembra lēmumu Nr.4.1.3/2806, kā arī atzīt par spēkā neesošu pasūtītājas un SIA „Reck" 2014.gada 8.oktobrī noslēgto iepirkuma līgumu.

Ar Administratīvās rajona tiesas 2015.gada 20.novembra spriedumu pieteicējas pieteikums par biroja lēmumu atzīšanu par prettiesisku noraidīts, savukārt prasījumu attiecībā uz iepirkuma līgumu tiesa apmierināja daļēji, saīsinot starp pasūtītāju un SIA „Reck" 2014.gada 8.oktobrī noslēgtā iepirkuma līguma termiņu līdz diviem gadiem.

Augstākās tiesa ar 2017.gada 7.jūlija spriedumu šajā lietā nolēma:

1) atstāt negrozītu pirmās instances tiesas spriedumu daļā, ar kuru noraidīts pieteicējas pieteikums daļā par biroja 2014.gada 12.septembra lēmuma Nr.4-1.2/14-258/2 atzīšanu par prettiesisku, un daļā par biroja 2014.gada 19.septembra lēmuma Nr. 4.1.3/2806 atzīšanu par prettiesisku daļā, kurā atstāts bez izskatīšanas pieteicējas iesniegums par piedāvājumu atvēršanas sanāksmes nepārcelšanu;

2) atcelt pirmās instances tiesas spriedumu daļā, kurā noraidīts pieteicējas pieteikums daļā par biroja 2014.gada 19.septembra lēmuma Nr.4.1.3/2806 atzīšanu par prettiesisku daļā, kurā atstāts bez izskatīšanas pieteicējas iesniegums par piedāvājumu iesniegšanas termiņu;

3) atcelt pirmās instances tiesas spriedumu daļā, kurā saīsināts starp pasūtītāju un SIA „Reck" 2014.gada 8.oktobrī noslēgtā iepirkuma līguma termiņš.

Attiecīgi lieta nosūtīta jaunai izskatīšanai pirmās instances tiesai daļā, kurā atcelts pirmās instances tiesas spriedums.

[6] Attiecībā uz lietā no jauna izskatāmajiem prasījumiem pieteicēja pieteikumā un tā papildinājumos ir izteikusi turpmāk minētos argumentus.

[6.1] 2014.gada 25.augustā biroja mājaslapā tika publicēta informācija par grozījumu izdarīšanu iepirkuma nolikumā. Iepazīstoties ar grozījumiem, ir acīmredzams, ka tie satur arī citus grozījumus, līdz ar to biroja atsaukšanās uz Publisko iepirkumu likuma 29.panta septīto daļu ir nepamatota. Konkrētajā gadījumā birojam bija jāpieņem Publisko iepirkumu likuma 84.panta otrās daļas 3.punktā ietvertais lēmums, kā arī saskaņā ar minētā panta trešo daļu jāuzliek pasūtītājai par pienākumu mainīt piedāvājumu atvēršanas laiku.

[6.2] Saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 67.panta piektās daļas 2.punktu pasūtītāja nebija tiesīga slēgt iepirkuma līgumu ar SIA „Reck" ātrāk kā nākamajā darba dienā pēc nogaidīšanas termiņa beigām (ne ātrāk kā 2014.gada 24.oktobrī) ar nosacījumu, ka nav iesniegts iesniegums par iepirkuma procedūras pārkāpumiem.

[6.3] Pasūtītāja uzskatīja, ka iepirkuma līgumu var slēgt, jo pieteicēja nav atzīstama par pretendentu un tās iesniegtais piedāvājums – par piedāvājumu. Konkrētajā gadījumā pieteicēja iesniedza neatbilstošu piedāvājumu, kas ir viens no piedāvājuma veidiem. Pasūtītāja ir pieļāvusi būtiskus pārkāpumus, kas dod tiesības atcelt noslēgto līgumu.

[7] Birojs tiesai sniegtajos paskaidrojumos (*lietas 1.sējuma 98.–101.lapa, 2.sējuma 17.lapa*) pieteicējas pieteikumu neatzīst.

Papildu birojs norādījis, ka piekrīt pieteicējai, ka 2014.gada 22.augustā ir veikti grozījumi iepirkuma nolikumā ne tikai attiecībā uz piedāvājuma iesniegšanas termiņu, bet arī citi grozījumi, līdz ar to pasūtītājai šādā situācijā bija jāpiemēro Publisko iepirkumu likuma 29.panta trešā daļa. Tomēr, neskatoties uz minēto, pieteicējas 2014.gada 18.septembra apstrīdēšanas iesniegums jebkurā gadījumā netiktu pieņemts izskatīšanai, jo iepirkuma nolikumā noteiktais piedāvājumu iesniegšanas termiņš un tā pagarinājums ir uzskatāms par iepirkuma nolikumā iekļautajām prasībām. Līdz ar to, ja pieteicēja vēlējās apstrīdēt iepirkuma nolikumā iekļauto prasību, iebildumi bija jāsniedz Publisko iepirkumu likuma 83.panta otrajā un trešajā daļā noteiktajos termiņos.

[8] Pasūtītāja tiesai sniegtajos paskaidrojumos (*lietas 1.sējuma 147.–154.lapa, 2.sējuma 41.–43.lapa*) pieteicējas pieteikumu neatzīst, norādot turpmāko.

[8.1] Iepirkuma komisijas sēde un lēmuma pieņemšana par grozījumu veikšanu notika 2014.gada 22.augustā, un šajā datumā arī birojam tika aizpildīta un nosūtīta publikācija. Pasūtītāja labticīgi pieņēma, ka 2014.gada 22.augustā nosūtītā publikācija minētajā datumā arī tiks publicēta, līdz ar to 26 dienu termiņu noteica, skaitot no 2014.gada 22.augusta līdz 18.septembrim. Pieteicēja pēc grozījumu publicēšanas neinformēja pasūtītāju, ka tai būtu nepieciešams ilgāks laiks piedāvājuma sagatavošanai, līdz ar to uzskatāms, ka minētais apstāklis neietekmēja pieteicējas vai kāda cita ieinteresētā piegādātāja iespējas savlaicīgi sagatavot un iesniegt piedāvājumu.

[8.2] Pieteicēja pieteikumā norādījusi, ka iepirkumā ir iesniegusi neatbilstošu piedāvājumu. Pasūtītāja norāda, ka pieteicēja iepirkumā ir iesniegusi nevis neatbilstošu piedāvājumu, bet gan tikai iepirkuma nolikuma 5.pielikumu „Pieteikums" (divas lapas), kurā norādīta cena, vienlaikus nedefinējot, kas tieši tiek piedāvāts par norādīto summu. Par piedāvājumu nevar uzskatīt jebkuru dokumentu, kas iesniegts aizlīmētā aploksnē, līdz ar to pieteicēja nav uzskatāma par pretendentu Publisko iepirkumu likuma 1.panta 13.punkta izpratnē.

[8.3] Tiesības vērsties tiesā ir radītas nevis, lai pieteicēja tās formāli izmantotu un radītu administratīvo slogu gan iestādei, gan tiesai, bet gan ar mērķi aizstāvēt savas aizskartās intereses. Pieteicēja acīmredzami ignorējusi tai noteikto pienākumu sagatavot piedāvājumu atbilstoši iepirkuma nolikuma prasībām, līdz ar to nav pamata konstatēt tās tiesību aizskārumu.

[8.4] Pasūtītāja iepirkuma būtiskumu pamato ar tai uzticēto valdības, Ceļu satiksmes drošības padomes un Ceļu satiksmes drošības plānā 2014.–2016.gadam noteikto uzdevumu izpildi saistībā ar ceļu satiksmes drošības uzlabošanu. Konkrētais iepirkums ir līdzeklis, ar kuru tiek īstenota vispārēja ceļu satiksmes drošības līmeņa paaugstināšana valstī, kam ir tieša un nepārprotama saistība ar sabiedrības interesēm.

[9] Tiesai iesniegtajos papildu paskaidrojumos (*lietas 3.sējuma 45.–56.lapa*) pēc Augstākās tiesas sprieduma pasūtītāja norādījusi turpmāk minēto.

[9.1] Tiesvedība par biroja 2014.gada 19.septembra lēmuma Nr.4.1.3/2806 atzīšanu par prettiesisku daļā, kurā atstāts bez izskatīšanas pieteicējas iesniegums par piedāvājumu iesniegšanas termiņu, ir izbeidzama, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 282.panta 2.punktu, jo pieteikumu ir iesniegusi persona, kurai nav tiesību iesniegt pieteikumu.

Pieteicējas interese iegūt tiesības noslēgt iepirkuma līgumu ir tikai šķietama. Pieteicēja nevarēja piedāvāt nolikuma prasībām atbilstošas iekārtas, par ko strīds nepastāv. Lai arī pieteicēja to apzinājās, tomēr iesniedza iepirkumā formālu piedāvājumu, kas neietvēra iepirkuma nolikumā noteikto informāciju tik būtiskā apmērā, ka tas acīmredzami un objektīvi liecina par pieteicējas šķietamu un formālu gribas izteikumu piedalīties iepirkumā un noslēgt iepirkuma līgumu. Papildus tam pieteicēja apstrīdēja piedāvājuma iesniegšanas termiņu tikai piedāvājumu iesniegšanas dienā – 2014.gada 18.septembrī, lai gan nolikuma prasības atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 83.panta trešajai daļai bija apstrīdamas ne vēlāk kā 10 dienas pirms tam, kad beidzas piedāvājuma iesniegšanas termiņš. Līdz ar to pieteicējas iesniegums birojā jebkurā gadījumā būtu atstājams bez izskatīšanas.

[9.2] Pat ja tiesa uzskatītu, ka pieteicējai piemīt subjektīvās tiesības, tiesvedība lietā būtu izbeidzama, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 282.panta 10.punktu, jo pieteicēja nav pamatojusi 184.panta otrās daļas priekšnoteikumu pastāvēšanu un nav saskatāma arī to objektīva esība.

[9.3] Arī tiesvedība par iepirkuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu ir izbeidzama, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 282.panta

2.punktu iepriekš minēto apsvērumu dēļ. Ja pasūtītāja būtu ievērojusi nogaidīšanas termiņu un pieteicējai būtu bijusi iespēja apstrīdēt iepirkuma rezultātus birojā, tad jebkurā gadījumā, ņemot vērā pieteicējas iesniegto piedāvājumu, iesniegums uzreiz būtu atzīts par acīmredzami nepamatotu vai arī pēc tā izskatīšanas noraidīts, jo pieteicējas piedāvājums neatbilda iepirkuma nolikuma prasībām. Attiecīgi pasūtītāja varētu slēgt līgumu ar SIA „Reck", ar vienīgo atšķirību, ka tas notiktu vēlāk.

[9.4] Ja tiesa uzskatītu, ka pieteicējai ir subjektīvās tiesības, iepirkuma līgums nebūtu atzīstams par spēkā neesošu no noslēgšanas brīža, pamatojoties uz Publisko iepirkumu likuma 85.^{3}panta ceturto daļu, jo sabiedrības interesēs ir būtiski saglabāt iepirkuma līguma radītās sekas. Konkrētajā gadījumā sabiedrības interesēm uz tiesisko noteiktību, civiltiesiskās apgrozības stabilitāti, trešās personas – iepirkuma uzvarētāja, kurš nav vainojams pasūtītāja pieļautajos pārkāpumos, tiesisko interesi un tiesībām prasīt iepirkuma līguma izpildi, kas pēc būtības ir tiesību uz īpašuma aizsardzība, kā arī plašākas sabiedrības intereses uz ceļu satiksmes drošību, ir dodama priekšroka. Iepirkuma līguma atzīšana par spēkā neesošu faktiski nozīmētu uzstādīto iekārtu demontāžu un situāciju, ka noteiktu periodu līdz jauna iepirkuma līguma noslēgšanai iekārtas satiksmes kontrolē netiktu izmantotas. Tāpat pastāv risks, ka uz šo iekārtu fiksētās informācijas pamata konstatēto administratīvo pārkāpumu spēkā esība var tikt apšaubīta. Apkopotā informācija par potenciāli izglābtajām dzīvībām un samazinātu ievainojumu skaitu ceļu satiksmes negadījumos, pasūtītājas ieskatā, tiešā veidā ir saistāms ar iekārtu ieviešanu un attiecīgi liecina par līguma spēkā esības lietderību un būtiskumu.

Pieteicēja nevarēja pretendēt uz konkrētā līguma noslēgšanu, tāpat arī neviena cita persona, kas būtu vēlējusies iesniegt piedāvājumu, neapstrīdēja piedāvājuma iesniegšanai noteikto termiņu. Lietā arī nav konstatējama pasūtītājas ļaunprātība, ne nosakot divas dienas īsāku piedāvājumu iesniegšanas termiņu, ne arī neievērojot nogaidīšanas termiņu.

Iepriekš minētais kopsakarā ar administratīvo un finansiālo slogu, kas tiktu uzlikts iesaistītajām pusēm, liecina par šāda prasījuma apmierināšanas gadījumā nesamērīgo ietekmi uz sabiedrības interesēm, kas nav attaisnota ar jebkādu citu būtisku interešu proporcionālu ieguvumu.

[9.5] Ja tiesa atzīst, ka nepastāv būtiska sabiedrības interese saglabāt līguma spēkā esību, pasūtītājas ieskatā, tiesai jebkurā gadījumā, izdarot lietderības apsvērumus, ir tiesības lemt par grozījumu veikšanu līgumā, saīsinot tā termiņu.

[10] Trešā persona SIA „Reck" tiesai sniegtajā paskaidrojumā (*lietas 2.sējuma 3.–8.lapa*) pieteicējas pieteikumu neatzīst. Paskaidrojumā norādīts turpmāk minētais.

[10.1] Ņemot vērā, ka pieteicējas iesniegtais piedāvājums nesaturēja nolikumā noteiktās būtiskās sastāvdaļas – piedāvājuma nodrošinājumu, tehnisko piedāvājumu un citus piedāvājuma atbilstības novērtēšanai nepieciešamos dokumentus, pieteicēju nebija pamata uzskatīt par pretendentu, un tai nav Publisko iepirkumu likuma 83.pantā un 85.^{1}pantā noteiktās tiesības.

[10.2] Pieteicējas piedāvātā līgumcena iepirkuma pirmajā daļā ir par 25,27 % dārgāka nekā SIA „Reck" piedāvātā līgumcena, savukārt otrajā daļā – par 50,99 % dārgāka. Tādējādi SIA „Reck" ir piedāvājusi ne tikai tehniski atbilstošu piedāvājumu, bet arī piedāvājumu ar zemāko cenu, tādējādi sasniedzot pasūtītājas Publisko iepirkumu likuma 2.panta 3.punktā noteikto mērķi.

[11] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvji pieteikumu uzturēja, pamatojoties uz pieteikumā un tā papildinājumos norādītajiem argumentiem. Papildus attiecībā uz prasījumu par biroja lēmuma atzīšanu par prettiesisku, paskaidroja, ka saistībā ar to nepretendē uz atlīdzinājumu, vienlaikus pieteicējas mērķis ir novērst līdzīgu gadījumu atkārtošanos. Savukārt prasījuma par iepirkuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu apmierināšanas gadījumā lūdza noteikt sprieduma nekavējošu izpildi.

Pasūtītājas pārstāvji pieteicējas pieteikumu neatzina, pamatojoties uz rakstveida paskaidrojumos norādītajiem argumentiem, tostarp uzturot spēkā lūgumu par tiesvedības izbeigšanu šajā lietā, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 282.panta 2.punktu.

Biroja pārstāvis pieteicējas pieteikumu daļā, kas attiecības uz biroja lēmumu, neatzina, pamatojoties uz paskaidrojumā norādītajiem argumentiem. Papildus piekrita pasūtītājai, ka tiesvedība šajā pieteikuma daļā būtu izbeidzama, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 282.panta 2.punktu.

Trešās personas pārstāvji pieteicējas pieteikumu daļā par iepirkuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu neatzina, pamatojoties uz paskaidrojumā norādītajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[12] Pēc Augstākās tiesas 2017.gada 7.jūlija sprieduma šajā lietā nav izlemti divi prasījumi:

1) par biroja 2014.gada 19.septembra lēmuma Nr.4.1.3/2806 atzīšanu par prettiesisku daļā, kurā atstāts bez izskatīšanas pieteicējas iesniegums par piedāvājumu iesniegšanas termiņu;

2) par pasūtītājas un SIA „Reck" 2014.gada 8.oktobrī noslēgtā iepirkuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu.

Tiesa turpmāk secīgi izvērtēs minētos prasījumus, atbilstoši Administratīvā procesa likuma 350.panta pirmajai daļai ievērojot to tiesību normu interpretāciju (tulkojums), kas izteikta kasācijas instances tiesas spriedumā.

I

[13] Ar biroja 2014.gada 19.septembra lēmuma Nr.4.1.3/2806 cita starpā, pamatojoties uz Publisko iepirkumu likuma 83.^{1}panta pirmās daļas 3.punktu, atstāts bez izskatīšanas pieteicējas iesniegums par iepirkuma nolikumā noteikto piedāvājumu iesniegšanas termiņu.

Birojs un pasūtītāja tiesvedības laikā ir izteikuši iebildumus par šāda prasījuma pieļaujamību. No pasūtītājas iebildumiem izriet, ka pieteicējai nav publisko subjektīvo tiesību vērsties ar šādu prasījumu, jo tās interese piedalīties iepirkumā ir tikai šķietama, savukārt birojs subjektīvo tiesību neesību saskata šaurākā aspektā, norādot, ka jebkurā gadījumā pieteicējas iesniegums tiktu atstāts bez izskatīšanas, jo pieteicēja ir nokavējusi nolikuma prasību apstrīdēšanai noteikto termiņu un bija iesniegusi piedāvājumu iepirkumā.

Ņemot vērā, ka publisko subjektīvo tiesību esība ir priekšnoteikums pieteikuma iesniegšanai tiesā, sākotnēji ir pārbaudāma šo iebildumu pamatotība.

[14] Saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 83.panta pirmo daļu persona, kura ir vai ir bijusi ieinteresēta iegūt tiesības noslēgt iepirkuma līgumu vai pretendē uz uzvaru un kura saistībā ar konkrēto iepirkuma procedūru, uz kuru attiecas šis likums, uzskata, ka ir aizskartas tās tiesības vai ir iespējams šo tiesību aizskārums, ko rada varbūtējs Eiropas Savienības normatīvo aktu vai citu normatīvo aktu pārkāpums, ir tiesīga iesniegt iesniegumu par kandidātu vai pretendentu atlases noteikumiem, tehniskajām specifikācijām un citām prasībām, kas attiecas uz konkrēto iepirkuma procedūru, vai par pasūtītāja vai iepirkuma komisijas darbību iepirkuma procedūras norises laikā.

Kā atzinusi Augstākā tiesa šajā lietā, pieteicēja, neskatoties uz tās iesniegtā piedāvājuma būtiskām neatbilstībām iepirkuma nolikuma prasībām, ir

uzskatāma par pretendenti Publisko iepirkumu likuma 1.panta 13.punkta izpratnē (*sk. sprieduma 16.punktu*). No minētā attiecīgi izriet, ka pieteicējai kā pretendentam, kurš ir iesniedzis piedāvājumu iepirkumā, ir vispārīga interese noslēgt iepirkuma līgumu, un attiecīgi atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 83.panta pirmajai daļai ir tiesības iebilst pret iepirkuma nolikuma prasībām un tā norisi. Savukārt pieteicējas izteikto iebildumu pamatotība un tas, cik būtiski pasūtītājas pārkāpums ir aizskāris konkrētā pretendenta tiesības un tiesiskās intereses, ir izvērtējams, izskatot attiecīgo prasījumu pēc būtības. Pretējā gadījumā būtu pieļaujami vienīgi apmierinājami pieteikumi.

[15] Pasūtītāja un birojs pamatoti norāda, ka piedāvājuma iesniegšanas termiņš atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 51.panta pirmās daļas 1.punkta „c" apakšpunktam ir daļa no iepirkuma nolikuma prasībām. Saskaņā ar minēta likuma 83.panta trešo daļu iesniegumu attiecībā uz iepirkuma nolikumā ietvertajām prasībām var iesniegt ne vēlāk kā 10 dienas pirms tam, kad beidzas piedāvājumu iesniegšanas termiņš, tātad konkrētajā gadījumā līdz 2014.gada 8.septembrim. Līdz ar to pieteicēja, vēršoties birojā ar iesniegumu par iepirkuma nolikumā ietverto piedāvājuma iesniegšanas termiņu 2014.gada 18.septembrī, bija nokavējusi šāda iesnieguma iesniegšanai noteikto procesuālo termiņu.

Vienlaikus konkrētajā gadījumā birojs ir atstājis pieteicējas iesniegumu bez izskatīšanas, pamatojoties uz Publisko iepirkumu likuma 83.[1]panta pirmās daļas 3.punktu, vērtējot iesniegumā ietvertos argumentus un noraidot tos kā acīmredzami nepamatotus pēc būtības. Lai vērtētu iesniegumu pēc būtības, neatkarīgi no stadijas, kurās tas tiek darīts, sākotnēji ir nepieciešams pārbaudīt iesnieguma procesuālos pieļaujamības kritērijus, tostarp, vai tas ir iesniegts normatīvajos aktos noteiktajā termiņā. Tā kā birojs 2014.gada 19.septembra lēmumā Nr.4.1.3/2806 nav konstatējis, ka iesniegums iesniegts, nokavējot procesuālo termiņu, uzskatāms, ka birojs, izskatot pēc būtības pieteicējas iesniegumā izteiktos iebildumus, ar konkludentām darbība ir atjaunojis nokavēto procesuālo termiņu (*sal. sk. Briede J. 76.panta komentārs. Administratīvā procesa likuma komentāri. A un B daļa. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2013, 750.lpp.)*. Līdz ar to biroja un pasūtītājas tiesvedības laikā izteiktajiem argumentiem par procesuālā termiņa neievērošanu nolikuma prasību apstrīdēšanai nav tiesiskas nozīmes.

[16] Apkopojot iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka tiesvedības izbeigšanai, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 282.panta 2.punktu, nav tiesiska pamata.

Vienlaikus tiesa uzskata, ka tiesvedība lietā ir izbeidzama, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 282.panta 10.punktu, jo pieteikums šajā prasījuma daļā neatbilst šā likuma 184.panta otrajā daļā minētajiem attiecīgā pieteikuma pieļaujamības priekšnoteikumiem turpmāk minēto iemelsu dēļ.

[17] Lietā pēc būtības nav strīda par to, ka ar iepirkuma komisijas 2014.gada 22.augusta sēdē apstiprinātajiem grozījumiem (*lietas 1.sējuma 233.–238.lapa*) ir grozīti ne tikai iepirkuma nolikuma noteikumi attiecībā uz piedāvājumu iesniegšanas termiņiem, bet arī tehniskās specifikācijas prasības.

Birojs, kļūdaini neņemot vērā, ka pasūtītāja nolikumā bija veikusi grozījumus ne tikai attiecībā uz piedāvājumu iesniegšanas termiņu, bet arī citus grozījumus, kuru dēļ pasūtītājai bija pienākums ievērot Publisko iepirkumu likuma 29.panta trešās daļas nosacījumu par vismaz 26 dienas ilgu piedāvājumu iesniegšanas termiņu, nepamatoti ir atzinis, ka ir piemērojams Publisko iepirkumu likuma 29.panta septītajā daļā paredzētais minimālais piedāvājuma iesniegšanas termiņš (septiņas dienas), un līdz ar to nepamatoti atstāja pieteicējas sūdzību attiecīgajā daļā bez izskatīšanas (*sk. Augstākās tiesas sprieduma 13.punktu*). Birojs šo kļūdu atzīst, skaidrojot to ar apstākli, ka pasūtītāja bija nepareizi aizpildījusi publicējamā paziņojuma formu, nenorādot, ka ir veikti arī citi grozījumi iepirkuma nolikumā, kas atbilst patiesībai (*sk. paziņojumu https://pvs.iub.gov.lv/show/372784, aplūkots 2017.gada 13.oktobrī*).

Atbilstoši Augstākās tiesas norādītajam šajā lietā, biroja lēmums, ar kuru atstāta bez izskatīšanas sūdzība par pasūtītāja lēmumu (rīcību), nav administratīvais akts, bet gan procesuāls lēmums. Tas pats par sevi nerisina jautājumu par iepirkuma procedūras tiesiskumu pēc būtības. Līdz ar to gadījumā, ja tiesa konstatē, ka birojs nepamatoti atstājis iesniedzēja sūdzību bez izskatīšanas, tā pati pārbauda birojā iesniegtajā sūdzībā par pasūtītāja rīcību minētos argumentus, sprieduma rezolutīvajā daļā lemjot tieši par konkrētās pasūtītāja rīcības (pieļautā pārkāpuma) tiesiskumu vai prettiesiskumu, nevis par biroja lēmumu (*sk. šā sprieduma 12. un 13.punktu ar atsauci uz Augstākās tiesas 2016.gada 17.februāra lēmuma lietā Nr.SKA-744/2016 (A420181315) 13.punktu*).

[18] No pieteicējas tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka pieteicēja joprojām uztur spēkā prasījumu par pasūtītājas pieļautā pārkāpuma attiecībā uz piedāvājumu iesniegšanas termiņu tiesiskuma izvērtēšanu.

Kā jau atzīts iepriekš, piedāvājuma iesniegšanas termiņš ir viena no nolikuma prasībām, kas atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 83.panta trešajai daļai un 85.panta pirmajai daļai kā starplēmums ar būtisku ietekmi ir apstrīdams un pārsūdzams kā administratīvais akts. Tādējādi šādam prasījumam ir atbilstošs pieteikums par administratīvā akta atzīšanu par prettiesisku, ņemot vērā ka ar iepirkuma līguma noslēgšanu visi iepirkuma procedūras laikā pieņemtie lēmumi ir zaudējuši spēku.

[19] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 184.panta otro daļu pieteikums par administratīvā akta atzīšanu par prettiesisku ir pieļaujams, ja tas ir nepieciešams 1) atlīdzinājuma pieprasīšanai vai 2) lai novērstu līdzīgu gadījumu atkārtošanos. Pamatojot šāda prasījuma nepieciešamību, pieteicēja norādīja, ka prasījuma mērķis ir novērst līdzīgu gadījumu atkārtošanos.

Augstākā tiesa ir atzinusi, ka līdzīgu gadījumu novēršanas nepieciešamības konstatēšanai izšķirošais ir nevis tas, vai tiešām paredzamā nākotnē varētu atkārtoties situācija ar tādiem pašiem tiesiskajiem un faktiskajiem apstākļiem, bet gan tas, vai tiesiskā strīda, par kuru ir iesniegts pieteikums, atrisinājums varētu būt aktuāls citos līdzīgos (ne obligāti tādos pašos) gadījumos, kuru iestāšanās iespēja ir objektīvi ticama. Tādējādi līdztekus individuālo tiesu aizsardzībai tiek veicināta iepirkumu procedūras caurskatāmība un tiesiskums resursu efektīvas izmantošanas nodrošināšanai, kas ir visas sabiedrības interese (*sk. Augstākās tiesas 2017.gada 11.septembra lēmuma lietā Nr.SKA-1302/2017 (A420235916) 18.punktu*).

Tiesa konstatē, ka tiesiskais strīds ir radies nejaušas apstākļu sakritības dēļ, iestādei rēķinoties, ka paziņojums par iepirkuma nolikuma grozījumiem tiks publicēts biroja mājaslapā tā aizpildīšanas dienā (tas publicēts divas dienas vēlāk), kā arī pēc tam nepārbaudot paziņojuma publicēšanas faktisko datumu. Tādējādi tiesiskā strīda pamatā ir kazuistisks gadījums un nav saistīts ar tādu faktisko apstākļu novērtējuma vai tiesību normu interpretācijas jautājumiem, kas objektīvi varētu būt nozīmīgi citos līdzīgos gadījumos, turklāt pasūtītāja pieļauto kļūdu atzīst. Arī konkrētajā gadījumā pietiecējas tiesību vai tiesisko interešu aizskārums nav konstatējams, jo pieteicēja ir iesniegusi piedāvājumu iepirkumā, savukārt tās izredzes sekmīgi piedalīties un uzvarēt iepirkumā ierobežoja tieši nolikuma prasības, kurām atbilstošas preces pieteicēja nevarēja piedāvāt (*sk. Augstākās tiesa sprieduma šajā lietā 14.punktu*). Minēto apstākļu dēļ pieteicēja arī nenorāda uz to, ka pasūtītājas rīcības prettiesiskuma konstatēšana ir nepieciešama atlīdzinājuma pieprasīšanai. Pieteicēja prasījuma pieļaujamību pamato ar vispārīgu norādi, ka pasūtītājas rīcības atzīšana par prettiesisku ir nepieciešama, lai novērstu līdzīgu gadījumu atkārtošanos, kas bez attiecīga pamatojuma nav pietiekams pamats, lai atzītu šādu prasījumu par pieļaujamu.

Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa konstatē, ka pieteikums par iepirkuma nolikuma prasības attiecībā uz piedāvājuma iesniegšanas termiņu atzīšanu

par prettiesisku neatbilst Administratīvā procesa likuma 184.panta otrajā daļā minētajiem pieteikuma pieļaujamības kritērijiem un līdz ar to tiesvedība tajā ir izbeidzama, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 282.panta 10.punktu.

II

[19] Lietā ir izvērtējams pieteicējas prasījums par iepirkuma līguma atzīšanu par spēkā neesošo.

Līdzīgi kā attiecībā uz iepriekšējo prasījumu, pasūtītājas ieskatā, tiesvedības šajā pieteikuma daļā ir izbeidzama pieteicējas subjektīvo tiesību trūkuma dēļ. Tiesa, neatkārtojot šā sprieduma 14.punktā norādītos argumentus, atzīst, ka pieteicējai kā pretendentei, kas ir iesniegusi piedāvājumu iepirkumā, no Publisko iepirkumu likuma 83.panta un 85.[1]panta pirmās daļas izriet subjektīvās tiesības prasīt šī iepirkuma rezultātā noslēgtā iepirkuma līguma atzīšanu par spēkā neesošo.

[20] Lietā nav strīda par to, ka pasūtītāja pirms iepirkuma līguma noslēgšanas nav ievērojusi Publisko iepirkumu likuma 67.panta ceturtajā daļā minēto nogaidīšanas termiņu.

Augstākā tiesa ir atzinusi, ka pasūtītājai to bija pienākums ievērot, jo pieteicēja, neskatoties uz tās iesniegtā piedāvājuma būtiskām piedāvājuma neatbilstībām iepirkuma nolikuma prasībām, ir uzskatāma par pretendenti Publisko iepirkumu likuma 1.panta 13.punkta izpratnē (*sk. sprieduma 16.punktu*).

Līdz ar to konkrētajā gadījumā ir konstatējams Publisko iepirkumu likuma 85.[2]panta pirmās daļas 3.punktā minētais pārkāpums, un attiecīgi tiesai ir pamats lemt par likuma 85.[3]pantā paredzēto sankciju piemērošanu attiecībā uz iepirkuma līgumu.

[21] Tiesas sprieduma veidus šādā gadījumā noteic Publisko iepirkumu likuma 85.[3]pants. Atbilstoši šā panta pirmajai daļai, ja tiesa konstatē, ka iepirkuma līgums noslēgts, pārkāpjot šā likuma normas, un secina, ka pieteikums ir apmierināms, tā, ievērojot šā likuma nosacījumus, pati izvēlas vienu no šādiem sprieduma veidiem:

1) atzīst iepirkuma līgumu vai vispārīgo vienošanos par spēkā neesošu no noslēgšanas brīža;

2) groza vai atceļ iepirkuma līguma noteikumus. Pieņemot šo spriedumu, tiesa papildus saīsina iepirkuma līguma vai vispārīgās vienošanās termiņu;

3) saīsina iepirkuma līguma termiņu.

Augstākā tiesa saistībā ar iespēju konkrētajā lietā piemērot minētās normas 3.punktā paredzēto sankciju (tas ir, spriedumu par līguma termiņa saīsināšanu) ir norādījusi turpmāko (*sk. sprieduma 19.punktu*).

Atbilstoši minētā panta piektajai daļai, ja iepirkuma līgums vai vispārīgā vienošanās noslēgta, neievērojot šā likuma 67.panta ceturtajā daļā noteikto termiņu, un tiek konstatēts, ka iepirkuma procedūra līdz lēmuma pieņemšanai par uzvarētāja noteikšanu ir veikta saskaņā ar šā likuma prasībām un minētais lēmums nav ietekmējis tā pretendenta izredzes iegūt līguma slēgšanas tiesības, kurš iesniedzis pieteikumu, tiesa pieņem šā panta pirmās daļas 2. vai 3.punktā minēto spriedumu (tas ir, spriedumu par līguma termiņa saīsināšanu vai par līguma noteikumu grozīšanu vai atcelšanu vienlaikus ar termiņa saīsināšanu).

Kā izriet no minētās tiesību normas, lai situācijā, kad pasūtītājs iepirkuma līgumu noslēdzis, neievērojot nogaidīšanas termiņu, būtu pamats piemērot bardzības ziņā maigākās sekas – līguma termiņa saīsināšanu, jāīstenojas diviem kumulatīviem priekšnosacījumiem. Pirmkārt, ir jākonstatē, ka iepirkuma procedūra līdz lēmuma pieņemšanai par uzvarētāja noteikšanu ir tikusi veikta saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma prasībām. Otrkārt, ir jākonstatē, ka lēmums par uzvarētāja noteikšanu nav ietekmējis tieši pieteicēja izredzes uzvarēt.

Saīdzinot ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2007.gada 11.decembra direktīvas 2007/66/EK, ar ko Padomes Direktīvas 89/665/EEK un 92/13/EEK groza attiecībā uz pārskatīšanas procedūru efektivitātes uzlabošanu valsts līgumu piešķiršanas jomā ietverto regulējumu, Latvijas likumdevējs nogaidīšanas termiņa neievērošanu ir vērtējis kā tik būtisku pārkāpumu, ka tā pieļaušanas gadījumā līguma termiņa saīsināšanas iespēju var piemērot tikai tad, ja citus pārkāpumus pasūtītājs nav pieļāvis (Publisko iepirkumu likuma 85.[3]panta piektā daļa), vai arī tad, ja tiesa konstatē Publisko iepirkumu likuma 85.[3]panta ceturtās daļas gadījumu (būtisku sabiedrības interesi, lai iepirkuma līguma radītās sekas saglabātos).

Kā jau konstatēts iepriekš, pasūtītāja bija noteikusi par divām dienām īsāku piedāvājumu iesniegšanas termiņu pēc iepirkuma nolikuma grozīšanas, nekā to paredz Publisko iepirkumu likuma 29.panta trešā daļa. Tas nozīmē, ka konkrētajā gadījumā nevar uzskatīt, ka iepirkuma procedūra līdz lēmuma pieņemšanai par uzvarētāja noteikšanu ir veikta stingrā saskaņā ar Publisko iepirkumu likumu.

Attiecīgi Augstākā tiesa secinājusi, ka konkrētajā gadījumā nav piemērojama Publisko iepirkumu likuma 85.[3]panta pirmās daļas 3.punktā paredzētā sankcija – iepirkuma līguma termiņa samazināšana. Pirmās instances tiesai atbilstoši Administratīvā procesa likuma 350.panta pirmajai daļai ir jāievēro tiesību normu interpretācija (tulkojums), kas izteikta kasācijas instances tiesas spriedumā. Tādējādi pasūtītājas argumenti par minēto tiesību normu citādu tulkošanu un iespēju tiesai tomēr lemt par iepirkuma līguma termiņa saīsināšanu nav vērā ņemami.

Iepriekš minētie Augstākās tiesas secinājumi vienlīdz attiecināmi uz Publisko iepirkumu likuma 85.[3]panta pirmās daļas 2.punktā paredzēto sankciju – spriedumu par līguma noteikumu grozīšanu vai atcelšanu vienlaikus ar termiņa saīsināšanu, jo arī uz to ir attiecināmi minētā panta piektajā daļā paredzētie kumulatīvie priekšnosacījumi. Attiecīgi konkrētajā gadījumā situācijā, kad ir pieļauts nogaidīšanas termiņa pārkāpums, kā arī citi pārkāpumi iepirkuma procedūrā, kā vienīgā iespējamā sankcija atliek iepirkuma līguma atzīšana par spēkā neesošu.

[22] Augstākā tiesa ir norādījusi (*sk. sprieduma 20.punktu*), ka, izskatot lietu, tiesai jāpārbauda, vai konkrētajā gadījumā ir saskatāms pamats Publisko iepirkumu likuma 85.[3]panta ceturtās daļas piemērošanai, atbilstoši kurai tiesa nepieņem šā panta pirmās daļas 1. vai 2.punktā minēto spriedumu, ja sabiedrības interesēs ir būtiski saglabāt iepirkuma līguma vai vispārīgās vienošanās radītās sekas.

Vērtējot, vai sabiedrības interesēs ir būtiski saglabāt konkrētā iepirkuma līguma sekas, tiesai sabiedrības intereses jāizsver citstarp kontekstā ar pasūtītājas pieļauto pārkāpumu raksturu, būtiskuma pakāpi un radīto ietekmi un samērīguma principu.

[23] Tiesa konstatē, ka konkrētajā gadījumā lietā saduras divas nozīmīgas sabiedrības intereses. Proti, no vienas puses sabiedrības interesēs ir tiesiska iepirkuma procedūra. Savukārt no otras puses sabiedrības interesēs ir saglabāt un izmantot iepirkuma līguma rezultātā iegūto preci un pakalpojumus.

[23.1] Attiecībā uz pirmo no interesēm norādāms, ka publisko iepirkumu tiesību pamatjēga ir nodrošināt iepirkuma procedūras tiesiskumu, iepirkuma priekšmeta piešķiršanā nodrošinot vienlīdzīgu attieksmi, kas izslēgtu starp pretendentiem negodīgu konkurenci, iepriekš zināmu priekšrocību piešķiršanu noteiktam pretendentam iepretim citiem konkurentiem. Tādējādi tiek panākts publiskā iepirkuma regulējuma galvenais mērķis – ietaupīt publiskā budžeta līdzekļus, kas ir visas sabiedrības interesēs (*sal. sk. Augstākās tiesas 2013.gada 11.janvāra sprieduma lietā Nr. SKA-58/2013*

(A420603010) 7.punktu). Attiecīgi ar iepirkuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu tiek atjaunots iepriekšējais stāvoklis, lai visas sabiedrības interesēs no jauna organizētu tiesisku iepirkuma procedūru un līdz ar to sasniegtu publiskā iepirkuma mērķus.

[23.2] No otras puses ir vērtējams iepirkuma līguma priekšmets, kas konkrētajā gadījumā ir jaunu, nelietotu transportlīdzekļu ātruma mērīšanas stacionāro tehnisko līdzekļu (16 iekārtas) piegāde, uzstādīšana, nodošana ekspluatācijā un darbības nodrošināšana (uzturēšana) piecu gadu periodā pēc iekārtu nodošanas ekspluatācijā.

Ceļu satiksmes likuma, kura viens no mērķiem tostarp ir noteikt ceļu satiksmes norises un ceļu satiksmes drošības organizatoriskos un tiesiskos pamatus Latvijā, lai aizsargātu cilvēku dzīvību un veselību, 43.^{6}pants paredz, ka administratīvos pārkāpumus ceļu satiksmē cita starpā var fiksēt ar tehniskajiem līdzekļiem (fotoiekārtām un videoiekārtām). Uz minētā panta pamata izdoto Ministru kabineta 2014.gada 15.aprīļa noteikumu Nr.200 „Tehnisko līdzekļu (fotoiekārtu vai videoiekārtu) izmantošanas kārtība" 3.punkts noteic, ka tehniskos līdzekļus uzstāda uz ceļiem vietās, kur var tikt apdraudēta ceļu satiksmes drošība. Izvērtējot iespējamo ceļu satiksmes drošības apdraudējumu, ņem vērā šādus kritērijus: ceļu satiksmes negadījumu skaits; cietušo personu skaits; satiksmes intensitāte un ātrums ceļa posma stāvoklis un tā infrastruktūra; ceļa posma lietotāji un to īpatsvars; ceļa posma pārredzamība; ceļa remontdarbi; citi kritēriji, kuri var ietekmēt ceļu satiksmes drošību. Tādējādi tehniskajiem līdzekļiem ir būtiska nozīme ceļu satiksmes drošības nodrošināšanai tam īpaši izvēlētos problemātiskos ceļa posmos, lai attiecīgi aizsargātu cilvēka dzīvību un veselību.

Konceptuālajā ziņojumā „Par valsts akciju sabiedrības „Ceļu satiksmes drošības direkcija" uzstādīto stacionāro fotoradaru darbības rezultātiem, priekšlikumiem par tehnisko līdzekļu (fotoiekārtu vai videoiekārtu) turpmāko izmantošanu un fotoradaru iegādes, uzstādīšanas un darbības nodrošināšanas finansēšanu" (*apstiprināts ar Ministru kabineta 2016.gada 14.novembra rīkojumu Nr.678, pieejams: http://polsis.mk.gov.lv/documents/5759, aplūkots 2017.gada 5.decembrī*), analizējot statistikas datus, ir atzīts, ka fotoradaru ieviešanas rezultātā ir samazinājies vidējais transportlīdzekļu braukšanas ātrums un līdz ar to arī ceļu satiksmes negadījumu seku smagums. Lai kopumā panāktu ceļu satiksmes negadījumu un tajos ievainoto personu skaita samazināšanos, nepieciešams aktīvi turpināt ceļu satiksmes uzraudzības pasākumu īstenošanu, tai skaitā transportlīdzekļu braukšanas ātruma kontroli ar fotoradariem, palielinot to skaitu (*sk. ziņojuma sadaļu „Fotoradaru darbības rezultāti"*). Footoradaru skaita palielināšana attiecīgi ir ietverts kā plānotais pasākums Ceļu satiksmes drošības plānā 2017.–2020.gadam (*apstiprināts ar Ministru kabineta 2017.gada 4.aprīļa rīkojumu Nr.180, pieejams: http://polsis.mk.gov.lv/documents/5882, aplūkots 2017.gada 6.decembrī*).

Kā pamatoti norāda pasūtītāja, gadījumā, ja iepirkuma līgums tiktu atzīts par spēkā neesošu, būtu nepieciešams līguma ietvaros uzstādītās tehniskās iekārtas demontēt no ceļiem, uz kuriem tās uzstādītas ceļu satiksmes drošības apdraudējuma izvērtējuma rezultātā. Ņemot vērā, ka jauna iepirkuma organizēšanai un pēc tam iekārtu uzstādīšanai ir nepieciešamas laiks, tiesa atzīst, ka ar iepirkuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu būtiski tiks apdraudētas sabiedrības intereses uz ceļu satiksmes drošību šajās vietās. Tiesa arī piekrīt pasūtītājai, ka nav saskatāmi citi līdzvērtīgi ceļu satiksmes drošības kontroles pasākumi, ar kuriem varētu nodrošināt nepārtrauktu ātruma kontroli.

[24] Ņemot vērā abu šo interešu nozīmību, attiecīgi izsverams, kurai no tām konkrētajā gadījumā ir dodama priekšroka.

Veicot šo interešu samērošanu, tiesas ieskatā konkrētajā gadījumā izšķirošs ir līguma atzīšanas par spēkā neesošu mērķis. Atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2007.gada 11.decembra direktīvas 2007/66/EK, ar ko Padomes Direktīvas 89/665/EEK un 92/13/EEK groza attiecībā uz pārskatīšanas procedūru efektivitātes uzlabošanu valsts līgumu piešķiršanas jomā, preambulas 14.apsvērumam gadījumā, ja nav veikta iepirkuma procedūra, līguma atzīšana par spēkā neesošu ir visiedarbīgākais veids, lai atjaunotu konkurenci un izveidotu jaunas uzņēmējdarbības iespējas uzņēmumiem, kam nelikumīgi liegta iespēja konkurēt. Savukārt atbilstoši minētās direktīvas preambulas 18.apsvērumam iepirkuma veikšanas gadījumā, lai novērstu būtiskus pārkāpumus attiecībā uz obligāto nogaidīšanu, kas ir efektīvas pārskatīšanas priekšnoteikums, līgumi parasti jāuzskata par spēkā neesošiem, ja tie ir saistīti ar pārkāpumiem tādā apjomā, ka minētie pārkāpumi ir ietekmējuši pretendenta, kurš prasa veikt pārskatīšanu, izredzes iegūt līguma slēgšanas tiesības. Tādējādi direktīvā paredzētās sankcijas ir piemērojamas atkarībā no pasūtītāja iepirkuma procedūrā pieļauto pārkāpumu smaguma un ietekmes uz piegādātājiem/pretendentiem. Iepirkuma neveikšanas gadījumā tiek ņemtas vērā visu potenciālo piegādātāju intereses, savukārt, ja iepirkums ir veikts, būtiska ir pasūtītāja pieļauto pārkāpumu ietekme uz tieši uz konkrētā iepirkuma pretendentu izredzēm iegūt līguma slēgšanas tiesības

Konkrētajā gadījumā tiesa konstatē, ka iepirkumā piedalījās divi pretendenti – pieteicēja un trešā persona SIA „Reck". Kā jau tika atzīts iepriekš, pasūtītāja iepirkuma procedūrā ir pieļāvusi pārkāpumu attiecībā uz piedāvājuma iesniegšanas termiņa nepareizu noteikšanu, taču tas nav ietekmējis pieteicējas tiesības vai tiesiskās intereses iesniegt piedāvājumu iepirkumā (*sk. šā sprieduma 19.punktu*). Nav arī konstatējams, ka pasūtītājas pieļautais pārkāpums būtu aizskāris kādu citu ieinteresēto piegādātāju tiesības vai tiesiskās intereses, jo likumā noteiktajā termiņā iepirkuma nolikuma prasības nav apstrīdētas. Lietā nav strīda par to, ka pieteicējas iesniegtais piedāvājums gan pēc satura, gan formas bija acīmredzami neatbilstošs iepirkuma nolikuma prasībām, tādējādi, pat ja pasūtītāja būtu ievērojusi nogaidīšanas termiņu, pieteicējai pārskatīšanas procedūru rezultātā nebūtu izredzes iegūt līguma slēgšanas tiesības.

Šādos apstākļos pasūtītājas pieļautie iepirkuma procedūras pārkāpumi nav vērtējami kā tādi, kuru rezultātā varēja tiks pieņemts citādāks lēmums par iepirkuma uzvarētāju. Attiecīgi sabiedrības interesēm uz iepirkuma līguma saglabāšanu ceļu satiksmes drošības nolūkā ir piešķirama prioritāte.

[25] Apkopojot iepriekš minēto, pieteicējas pieteikums daļā par iepirkuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu nav pamatots un līdz ar to noraidāms.

Pieteicēja atbilstoši Administratīvā procesa likuma 265.panta pirmajai daļai ir lūgusi noteikt sprieduma nekavējošu izpildi, kas ir viens no pagaidu aizsardzības līdzekļiem. Šī līdzekļa piemērošana ir atkarīga no sprieduma rezolutīvās daļas, proti, sprieduma nekavējoša izpilde ir iespējama vien gadījumā, kad sprieduma rezolutīvā daļa pieteicējam ir labvēlīga, līdz ar to aktīvi ietekmē pieteicēja tiesības un ir izpildāma. Tā kā konkrētajā gadījumā pieteicējas pieteikums attiecīgajā daļā ir noraidāms, nav arī pamata lemt par sprieduma nekavējošu izpildi.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.–251.pantu, 282.panta 10.punktu, 316.panta pirmo daļu, 329.pantu un Publisko iepirkumu likuma 85.panta otro daļu (*zaudējis spēku 2017.gada 1.martā*), Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

Izbeigt tiesvedību SIA „Doma" pieteikuma daļā par atklāta konkursa „Transportlīdzekļu ātruma mērīšanas stacionāro tehnisko līdzekļu piegāde, uzstādīšana un darbības nodrošināšana" nolikuma prasības attiecībā uz piedāvājuma iesniegšanas termiņu atzīšanu par prettiesisku.

Noraidīt SIA „Doma" pieteikumu daļā par VAS „Ceļu satiksmes drošības direkcija" un SIA „Reck" 2014.gada 8.oktobrī noslēgtā iepirkuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu.

Tiesas nolēmumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese	A.Putniņa
Tiesnese	D.Lubāne
Tiesnesis	R.Dončenko